

BÖLÜM 24

İYİ HUYLU (BENİNG) JİNEKOLOJİK DEĞİŞİMLER VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Merve ÇAMLİBEL¹

GİRİŞ

Kadınlar yaşamın herhangi bir evresinde/lerinde üreme sistemi ile ilişkili hastalıklarla karşılaşabilmektedir. Kist, neoplazm, leiomyom ya da polip gibi farklı şekillerde benign neoplazmların oluşması açısından risk altındadırlar. Onkolojide neoplazm benign ise invaziv değildir, yaşamı tehlikeye atmaz, gerekirse cerrahi tedavi ile çıkarılıp hasta hayatına devam eder. Bazı benign tümörler, lezyonun ve lokalizasyonun özelliğine göre ciddi problemlere neden olabilir ya da malignensiye dönüşebilir. Bu nedenle tümörler, diferansiyasyon ile anaplazi temelinde, büyüme hızında, lokal invazyonda ve metastazda farklılık gösterebilirler⁽¹⁾.

Benign jinekolojik değişimler vulva, uterus ve overlere ait iyi huylu kist ve tümörleri içermektedir.

VULVANIN BENİNG TÜMÖRLERİ

Benign vulvar tümörler alt genital sistemde görülmektedir. Çoğu vulvar tümör tedavi gerektirmese de, bulaşıcı lezyonları, cilt malignensilerini, preinvaziv ve malign tümörleri ayırt etmek gerekmektedir. Bunun için tanılamada, klinik inceleme ve tedavide eksizyonel biyopsi kullanılır. Benign vulvar tümörlerin kabul edilmiş bir sınıflama sistemi yoktur. Ancak 2006 ve 2011'de Uluslararası

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD, mcamlibel@mehmetakif.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Bekar, M. (2008). Kadın Genital Sistemin İyi ve Kötü Huyulu Tümörleri. Şirin, A., & Kavlak, O. (Ed.), Kadın Sağlığı içinde (s. 409-418). İstanbul: Bedray Yayıncılık.
2. Maldonado, V.M. Benign vulvar tumors. Best Practice & Research Clinical Obstetrics and Gynaecology. 2014; 28, 1088-1097. <http://dx.doi.org/10.1016/j.bpobgyn.2014.07.014>.
3. Heller, D.S. Benign papular lesions of the vulva. JLowGenitTractDis. 2012; 16(3): 296e305. 10.1097/LGT.0b013e31823f4323.
4. Kaya, E., & Özkan, Ö.(2007). Vulva ve Vajenin Bening Hastalıkları.Çiçek, M.N., & Mungan M.T.(Ed.), Klinikte Obstetrik ve Jinekoloji içinde (s.539-552). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
5. Aşkar, N., & Ulukuş, M. (2006). Vulva ve Vajenin Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., Akyürek, C., & Çelik, Ç.(Ed.), Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi içinde (s.807-826). İstanbul: Güneş Tıp Kitabevi.
6. Sarıkaya, E., Evliyaoglu, Ö., Elmas, B. et al. Bartolin bezi apselerinin klinik ve mikrobiyolojik özellikleri. Jinekoloji Obstetrik ve Neonatoloji Tıp Dergisi. 2016; 13(3), 95 – 98.
7. Hoffman, B.L., Schorge, J.O., Schaffer J.I., (2015). Williams Jinekoloji. (Gökhan Yıldırım, Çev.Ed.). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
8. Taşkın, L. (2016). Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği. (13. Baskı). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi.
9. Şahin, N.H., & Bal, M.D. (2015). Üreme Organ Tümörleri. Beji, N.K. (Ed.), Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları içinde (s. 143-159). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
10. Omole, F., Simmons, B.J., & Hacker, Y. Management of Bartholin's duct cyst and gland abscess. Am Fam Physician. 2003; 1; 68(1):135-40.
11. Bhide, A., Nama, V., & Patel, S., et al. Microbiology of cysts/abscesses of Bartholin's gland: review of empirical antibiotic therapy against microbial culture. J Obstet Gynaecol. 2010; 30(7): 701-3. 10.3109/01443615.2010.505672.
12. Wechter, M.E., Wu, J.M., Marzano, D., et al. Management of Bartholin duct cysts and abscesses: a systematic review. Obstet Gynecol Surv. 2009; 64: 395-404.
13. Heller, D.S. Vaginal cysts: a pathology review. J Low Genit Tract Dis. 2012, 16(2):140e4. doi: 10.1097/LGT.0b013e3182320ef0.
14. Harma, M., & Harma, M. (2006). Serviks Uterinin Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., Akyürek, C., & Çelik, Ç.(Ed.), Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi içinde (s.827-834). İstanbul: Güneş Tıp Kitabevi.
15. Levy, R.A., Kumarapeli, A.R., Spencer, H.J., et al. Cervical polyps: Is histologic evaluation necessary? Pathol Res Pract. 2016; 212(9): 800–3.
16. Tirlapur, S.A., Adeyemo, A., O'gorman, N., et al. Clinico-pathological study of cervical polyps. Arch Gynecol Obs. 2010; 282(5): 535–8.
17. Schnatz, P.F., Ricci, S., O'Sullivan, D.M. Cervical polyps in postmenopausal women: is there a difference in risk? Menopause. 2009;16:524-8. doi:10.1097/gme.0b013e3181927286.

18. Çelik, E., Artaş, Z.D., & Kavak, S.B. Servikal Polip Bulunan Hastalarda Endometrial Patolojilerin İncelenmesi. *F.Ü.Sağ.Bil.Tıp Derg.* 2012; 26 (3): 103–106.
19. Çelik, Ç. (2007). Uterusun Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., & Mungan M.T.(Ed.), *Klinikte Obstetrik ve Jinekoloji içinde* (s.563-566). Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
20. Haberal, A., & Gökçü, M. (2006). Corpus Uterinin Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., Akyürek, C., & Çelik, Ç.(Ed.), *Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi içinde* (s.835-846). İstanbul: Güneş Tıp Kitabevi.
21. Bel, S., Billard, C., Godet, J., et al. Risk of malignancy on suspicion of polyps in menopausal women. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol.* 2017; 216: 138-142. doi: 10.1016/j. ejogrb.2017.07.013.
22. ACOG Committee on Practice Bulletins—Gynecology. Practice bulletin no. 136: management of abnormal uterine bleeding associated with ovulatorydysfunction. *Obstet Gynecol.* 2013 Jul;122(1):176- 85
23. Drayer, S.M., & Catherino, W.H. Prevalence, morbidity, and current medical management of uterine leiomyomas. *Int J Gynaecol Obstet.* 2015;131:117–122.
24. Islam, M.S., Akhtar, M.M., Ciavattini, A., et al. Use of dietary phytochemicals to target inflammation, fibrosis, proliferation, and angiogenesis in uterine tissues: promising options for prevention and treatment of uterine fibroids? *Mol Nutr Food Res.* 2014;58:1667–1684.
25. Baird, D.D., & Dunson, D.B. Why is parity protective for uterine fibroids? *Epidemiology.* 2003;14:247–250.
26. Englund, K., Blanck, A., Gustavsson, I., et al. Sex steroid receptors in human miyometrium and fibroids: changes during the menstrual cycle and gonadotropin releasing hormone treatment. *J Clin Endocrinol Metab.* 1998; 83(11):4092.
27. Wise, L.A., Palmer, J.R., Harlow, B.L., et al. Risk of uterine leiomyomata in relation to tobacco, alcohol and caffeine consumption in the Black Women's Health Study. *Hum Reprod.* 2004;19:1746–1754.
28. Donnez J., & Dolmans, M.M. Uterine fibroid management: from the present to the future. *Human Reproduction Update.* 2016; 22(6), 665–686. doi:10.1093/humupd/dmw023.
29. Younas, K., Hadoura, E., Majoko, F., et al. A review of evidence-based management of uterine fibroids. *The Obstetrician & Gynaecologist.* 2016;18:33–42. doi:10.1111/tog.12223
30. Munro, M.G., Critchley, H.O., Broder, M.S., et al. FIGO Working Group on Menstrual Disorders. FIGO classification system (PALM-COEIN) for causes of abnormal uterine bleeding in nongravid women of reproductive age. *Int J Gynaecol Obstet.* 2011;113:1–2.
31. Liu, J.P., Yang, H., Xia, Y., et al. Herbal preparations for uterine fibroids. *Cochrane Database Syst Rev.* 2013;4:CD005292.
32. Song, H., Lu, D., Navaratnam, K., et al. Aromatase inhibitors for uterine fibroids. *Cochrane Database Syst Rev.* 2013;10:CD009505.
33. American College of Obstetricians and Gynecologists Committee on Gynecologic Practice. Committee Opinion No. 477: the role of the obstetrician–gynecologist in

- the early detection of epithelial ovarian cancer. *Obstet Gynecol.* 2011, 117(3):742–746
34. David, A., GrimesLaShawn, B., JonesLaureen, M., et al. Oral contraceptives for functional ovarian cysts: *Cochrane Database of Systematic Reviews.* 2011. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD006134.pub4>
  35. Chen, V.M., Ruiz, B., Killeen, J.L., et al. Pathology and Classification of Ovarian Tumors. *Cancer Supplement.* 2003, 97(10). doi:10.1002/cncr.11345
  36. Taşkıran, Ç., & Korucuoğlu, Ü. (2007). Over ve Tubanın Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., & Mungan M.T.(Ed.), *Klinikte Obstetrik ve Jinekoloji içinde (s.567-572).* Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
  37. Berkman, S. (2006). Overin Bening Hastalıkları. Çiçek, M.N., Akyürek, C., & Çelik, Ç.(Ed.), *Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi içinde (s.827-834).* İstanbul: Güneş Tıp Kitabevi.
  38. Zheng, L.E., Qu, J.Y., He, F. The diagnosis and pathological value of combined detection of HE4 and CA125 for patients with ovarian cancer. *Open Med (Wars).* 2016; 11(1):125–132.
  39. Royal College of Obstetricians and Gynaecologists (2011). Management of Suspected Ovarian Masses in Premenopausal Women (15/05/2021 tarihinde https://www.rcog.org.uk/globalassets/documents/guidelines/gtg_62.pdf adresinden alınmıştır.
  40. Akyürek, C. (2007). Endometriozis. Çiçek, M.N., & Mungan M.T.(Ed.), *Klinikte Obstetrik ve Jinekoloji içinde (s.567-572).* Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri.
  41. Akyürek, C. (2006). Endometriozis. Çiçek, M.N., Akyürek, C., & Çelik, Ç.(Ed.), *Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi içinde (s.899-912).* İstanbul: Güneş Tıp Kitabevi.
  42. Güler, H. (2015). Endometriozis. Saydam, B.K.(Ed.), *Olgularla Jinekolojik Hastalıklarda Bakım içinde (s.179-187).* Ankara: Ankara Nobel Tıp Kitabevi.
  43. Burney, R.O., Giudice, L.C. Pathogenesis and pathophysiology of endometriosis. *Fertil Steril.* 2013; 98(3), 511-517.
  44. Cox, H., Henderson, L., Wood, R., et al. Learning to take charge: women's experiences of living with endometriosis. *Complementary Therapies In Nursing and Midwifery.* 2003; 9(2), 62–68.
  45. Lemaire, G.S. More than just menstrual cramps: symptoms and uncertainty among women with endometriosis. *Journal of Obstetric, Gynecologic and Neonatal Nursing.* 2004; 33(1): 71–79.